

ПОЗОРИШТЕ.

ГОДИНА IV.

БРОЈ 14.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

ИЗЛАЗИ ЧЕТИРИ ПУТА НА НЕДЕЉУ НА ПО ТАВАКА. — СТОЈИ ЗА ПОВИ САД 40, А НА СТРАНУ 60 НОВ. МЕСЕЧНО. — ЗА ОГЛАСИ
НАПЛАКУЈЕ СЕ ОД ЈЕДНЕ ВРСТЕ 3 НОВ. И 30 ЗА ЖИГ СВАКИ ПУТ.

СЛОВЕНСКИ ПИСЦИ НА МАЂАРСКОЈ ПОЗОРНИЦИ.

Драматском пејсништву Словена поклања се сада у мађарском народном позоришту признања до-стојна пажња, која је до сад увек имала очекиваног успеха. Три шаљиве игре грофа Александра Фредра броје се у најбоље комаде мађарског репертоара. Од тих су две преко Будим-Пелите отишли на немачку позорницу, где су истим успехом приказане. Уз ова пољска дела пристао је у новије време „Ревизор“ од рускога писника Гогола, а у најновије доба даје нам мађарско народно позориште прилике, да се упознамо са трећим словенским драматиком, грофом Александром Фредром, оцем поменутога писника.

Овај је плоднији, дакле и славнији од свога сина. Њега признаје пољски народ за свога најбољега драматика. Има му сада осамдесет година, и када је 1868. године педесетогодишњицу свога пејсништва славио, одликовао га је народ почасном медаљом, јер у њему сматра оца пољске шаљиве игре.

Шаљиве игре грофа Фредра немају увек на себи народног значаја. У многима узима Молијера за узор, крећући се на космополитском земљишту. Неке су већ на различите језике преведене, као на прилику „Госпође и хусари.“ Најбоља је фредрова шаљива игра „Девојачки завет“. Ова је још 1840. године у Паризу приказана под насловом: „Bocquet père et fils.“ И немачка шаљива игра „Пиш саја себи“ написана је по једноме чину из „Девојачког завета.“

Међу старијим фредровим делима има читав низ шаљивих игара, које имају правог народног пољског значаја, међу којима „Пан Јовијалски“ не заузима баш прво место. Ипак је од свију производа старога пољскога писника баш поменуто дело мађарској публици приказано.

„Јовијалски“ је јунах шаљиве игре, у којој има ваздан одабраних басана, приповедаца, из-

река и пословица, која све казује он (Јовијалски), човек оличене јовијалности (веселости). старац, са младим срцем, да би окolini разве-セルко, каткац и разједио. У друштву овога ваз-да веселога, за шалу спремнога Јовијалскога мо-гла се учинити свака будалаштина. Јанус, не-сретан обожатељ унуке јовијалске, Јелене, на-страни девојке, дође на мисао, по њега самог кобну, да једног спаваћивог путника однесе у стан јовијалског, те да га као султана преобуку. Хаљине се промене, улоге се поделе, како ће га поздравити као султана кад се пробуди.

Путник, по имену Ђудмир, човек особењак, лати се лукаво ове прилике, да све терорише, остајући увек сам с Јеленом и освајајући јој срце. Нико до сад није могао да се мери са Је-леном, која је била неисцрпљива у фразама. Ђудмир је у томе надмаши, прелазећи у нера-зумљивост, у бесмислицу, тако, да се његов раз-говор са Јеленом може узети као узор пејничке бесмислице и збрке високонарних фраза, којима се неизображен човек диви, и које могу послу-жити као пример, који ће да застраши све оне госпе и госпођице, што мисле, да је изображење у кривљењу, у афектацији. Нико није кадар био да доскочи Јовијалском. Ђудмир први доскочи свакој његовој басни и приповетци, казујући сличну басну и изреку, тако, да Јовијалски у свом усхићену повиће: „Ово мора, да је велики чо-век!“ У такој прилици лако је Ђудмиру задо-бити Јелену и Јанус плаћа своју шалу тиме, што губи Јелену. Успех дела зависи скоро је-дине од згодне декламације многих, великим ве-штином уплатених басана и изрека, којима се Јовијалски из сваке неприлике извуче. Дело има у толико са свим народнога значаја, што су ба-сне и приповетке већином из народнога живота пољског.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

33. ПРЕДСТАВА.

ВАН ПРЕТИЛАТЕ.

У НОВОМЕ САДУ У НЕДЕЉУ 9. ФЕБРУАРА 1875.

ПРВИ ПУТ:

ПРЕТЕНДЕНТА И ПРОТЕКТОР.

ШАЉИВА ИГРА У 1. РАДЊИ, по БАЈЛОРДУ написао В. ФРИДРИХ, превео Б. МУШИЦКИ.

О С О Б Е:

Карло II.	.	Сајевић.
Ришар Кромвел	.	Ружић.
Војводкиња Јармутска	.	Ј. Маринковићка.
Жорж, часник у поморској војсци	.	Марковић.
Порник, гостионичар	.	Лукић.
Бетика, порникови кћи	.	Л. Хацићева.
Редар	.	Вујић.

Народ. — Збива се у малом пристаништу близу ушћа Темзе. Време: 1659.

ПРЕ ТОГА:

ШАЉИВА ИГРА У 1 РАДЊИ, с ПЕВАЊЕМ, сд Р. БЕНЕДИКСА, посрвио др. Ј. АНДРЕЈЕВИЋ, МУЗИКА ОД А. МАКСИМОВИЋА.

О С О Б Е:

Селаковић, богаташ	Марковић.	Која, муж јој	Сајевић.
Ката, жена му	Ј. Поповићева.	Милан	Ружић.
Јелка, кћи им	Л. Хацићева.	Соке	Д. Ружићка.

Збива се у којиној кући.

Ко од наших претплатника жељи своја места за ову представу задржати, нека се изволи тога ради пријавити у позоришној писарници најдуже до 11 сахата пре подне.

Поштовани претплатници умољавају се, да би изволели исплатити први а сада већ и други део своје претплате или у трговини браће Поповића или у вече на каси.

ПОЧЕТАК У 7 А СВРШЕТАК У 9 И ПО САХАТА.